

OPINII ȘI ATITUDINI

Proclamația de la Timișoara: **Document al Revoluției Române din Decembrie 1989**

Explicații și completări

Proclamația de la Timișoara este documentul redactat de George Șerban, prin care au fost luate în discuție idealurile Revoluției Române din Decembrie 1989 și au fost formulate reforme și principii de reformare a României.

În redactarea ***Proclamației***, George Șerban s-a folosit de experiența vastă pe care o avea ca scriitor, ziarist și om politic. Experiența i-a oferit posibilitatea să formuleze idei aplicabile României. A avut nu numai curajul să formuleze cele 13 puncte ale ***Proclamației***, dar și-a asumat și răspunderea morală față de timișoreni, cât și față de întreaga țară, el fiind, totodată, cel care a citit documentul la 11 martie 1990.

Meritul lui George Șerban este că a venit cu idei concrete și viabile, cărora le-a dat formă, le-a plasat într-un document al Revoluției Române, și anume în ***Proclamația de la Timișoara – 11 martie 1990***, în care a crezut până în ultima clipă a vieții sale. Trebuie apreciat curajul lui George Șerban și al altor timișoreni de a spune lucrurilor pe nume, într-un moment în care totul era fragil... nu trecuse prea mult timp de la Revoluție, totul era încă viu în mintea românilor. Exista pericolul izbucnirii unei noi etape a Revoluției Române.

Proclamația putea să fie scânteia care să aprindă focul din inimile românilor cărora încă nu li s-a făcut dreptate. Ea a reprezentat, pentru acei români care aveau speranța unei reformări a țării, un punct de plecare pentru o viață mai bună, în care să dăinuie libertatea, dreptatea și adevărul. Multe dintre ideile sale sunt actuale și astăzi, ceea ce face ca ***Proclamația*** să rămână valabilă, motiv pentru care trebuie susținută aplicarea ei. Este regretabil că tot mai multe persoane abandonează ideile lansate de Societatea Timișoara și de ***Proclamația de la Timișoara***. ***Proclamația*** a venit cu idei noi, care ar fi contribuit la bunul mers al societății. Prin ***Proclamația de la Timișoara*** s-a încercat readucerea în discuție a Revoluției din 1989, clarificarea scopurilor și idealurilor ei. Trebuie să fie clar pentru toți românii că ***Proclamația*** s-a afirmat împotriva comunismului, nu a familiei Ceaușescu. Cei care s-au simțit vinovați și s-au regăsit în ***Punctul 8*** s-au folosit de tot felul de manevre pentru a nu da curs acestui document. S-a reușit manipularea poporului român și încă se face acest lucru. Textul ***Proclamației*** nu s-a dorit a fi făcut cunoscut tuturor românilor în 1990, motiv pentru care există persoane care nu au auzit de acest document. Astăzi ***Proclamația*** este dezbătută și analizată de mai mulți istorici și oameni de știință, însă nu se aplică.

În articolul ***Proclamația de la Timișoara: Document al Revoluției Române din Decembrie 1989***, publicat în nr. 1(6)/2010 al buletinului Memorialului Revoluției, s-a strecurat o greșeală pe care mi-am propus s-o rectific, pentru a nu permite să fie preluată și rescrisă, și anume: nu în 8 martie 1990 s-a citit textul ***Proclamației de la Timișoara***, în 8 martie 1990 s-a anunțat că duminică, 11 martie 1990, ora 11, în Piața Unirii se va organiza o Adunare Populară, în cadrul căreia se va citi ***Proclamația de la Timișoara***. Atunci, în 11 martie 1990, în cadrul mitingului din centrul orașului, regretatul George Șerban a citit ***Proclamația de la Timișoara***, documentul Revoluției Române.

Proclamația de la Timișoara nu este doar a Timișoarei, ci a tuturor românilor care împărtășesc ideile promovate de acest document și care doresc ca Revoluția Română din Decembrie 1989 să fie eliberată de minciună. Victimele represiunii comuniste merită răsplătite prin găsirea și pedepsirea vinovaților.

În articolul la care am făcut referire mai sus am caracterizat regimul comunist ca fiind un regim autoritar, termen destul de moderat: regimul comunist din România a fost un regim totalitar. Pentru România regimul comunist a reprezentat represiune, umilire, lipsire de drepturi, lezare de libertate, teroare și teamă. El a negat drepturile omului, a supus poporul partidului și directivelor lui. A lichidat individualul, lăsând loc liber doar colectivului.

Punctul 11 al Proclamației, care propunea descentralizarea economică și administrativă a țării ca o primă măsură pentru revigorarea infrastructurii economice, a fost folosit ca mijloc de manipulare a românilor împotriva *Proclamației* și a Timișoarei.

Unele articole ale acestui document și-au păstrat valabilitatea și este regretabil că *Punctul 8* nu s-a aplicat. Încă foarte mulți foști activiști comuniști și securiști continuă să ocupe funcții importante în viața publică, unii hotărâsc destinul țării. Deși nu s-a aplicat, *Punctul 8* este actual și a fost, de altfel, validat și de Rezoluția nr. 7 a Partidului Popular European din februarie 2004. Mult așteptata lege electorală care ar urma să țină fostele elemente comuniste (țin să menționez că nu este vorba de membri de partid) departe de viața politică și de conducerea României întârzie să apară. Se va aplica vreodată *Punctul 8 al Proclamației*? Este o întrebare la care încă se mai așteaptă răspuns, românii speră și cred în sinea lor că da.

Istoria României privind evenimentele din Decembrie 1989 continuă să fie învăluită în minciună, fals și mister. Românii sunt mai departe manipulați, astfel că se reușește ascunderea adevărului referitor la cele întâmplate. Acest lucru face ca morții și participanții la Revoluția Română să nu își găsească liniștea până în momentul în care se va face dreptate. Dreptatea a devenit o utopie... apare în mintea mea, acum, o întrebare: *Vom afla adevărul vreodată?*

Există atâtea persoane care discută despre Revoluție, dar există tot atâtea opinii, fapt ce împiedică găsirea și afirmarea adevărului. Deși există foarte multe lucrări dedicate Revoluției Române, adevărul încă nu se cunoaște, este ascuns printre rânduri eronate... minciuni care generează alte neadevăruri. Adevărul privind Revoluția Română este bine ascuns, după 22 de ani este încă învăluit în mister. Există morți, există răniți, există urmași, dar nu există **ADEVĂR** privind cele întâmplate în 1989. Idealurile Revoluției au fost abandonate, tot mai multe persoane evită să vorbească deschis despre cele petrecute, totul rămâne la statutul de părere, de afirmație nefundată.

Fără îndoială că Revoluția de la Timișoara a fost o revoluție autentică, că *Proclamația de la Timișoara* este un adevărat document al Revoluției Române, care a implicat, pentru acei ani, curaj și o atitudine demnă de respect. *Proclamația* este, totodată, un document al orașului în care s-a declanșat Revoluția, un oraș eroic și martir. Populația Timișoarei, precum și mulți alți români din alte orașe ale țării, a avut curajul să înfrunte un regim totalitar care controla întreaga societate.

Revoluția trebuia să aducă schimbarea radicală a societății, libertatea mult așteptată trebuia să se resimtă în viața întregului popor. Un trai mai bun, o libertate neîngrădită erau dorințe ale celor care au luptat, mulți pierzându-și viața. După evenimentele din Decembrie 1989, România trebuie să renunțe la moștenirea comunismului, a aceluia regim dictatorial care a pus stăpânire pe poporul român timp de 44 de ani.

Sper în aplicarea Punctului 8 al *Proclamației de la Timișoara* și în aplicarea legii lustrației.

NOTĂ: Țin să-i mulțumesc doamnei Liana Șerban, soția regretatului jurnalist și om politic George Șerban, pentru amabilitatea de a-mi oferi explicații și informații referitoare la subiectul prezentat.

Cristina **TUDOR**